

Volkstuin- en Recreatietuinvereniging Bodegraven

Clubblad

**Twaalfde jaargang
Juni 2018 no: 2**

Verenigingsblad van de Volkstuin- en Recreatietuinvereniging Bodegraven
Opgericht november 1972
Twaalfde jaargang no. 2, juni 2018

Bestuur:

Aad Beens
(voorzitter)

tel.: **0172-611590**
e-mail: niekerkbeens@kpnmail.nl
Emmakade 43 2411 JC Bodegraven

Piet van Kooten
(vicevoorzitter/penningmeester
wnd. tuincommissaris West)

tel.: **0172-612786**
e-mail: pietvankooten@casema.nl
Koninginneweg 139 2411 XN Bodegraven

Mandy de Wit
(secretaris)

tel.: **06-18378178**
e-mail: froggy76@live.nl
Waagpoort 16 2411 SC Bodegraven

Arjen Boekhorst
(winkelcommissie)

tel.: **0172-611811**
e-mail: arjenbaukje@icloud.com
De Deel 3 2411 SH Bodegraven

Jan van der Neut
(tuincommissaris Oost)

tel.: **0172-616019**
e-mail: janvdneut@gmail.com
Vossestaart 19 2411 ML Bodegraven

Bert de Ruiters
(tuincommissaris Oost)

tel.: **0172-615279**
e-mail: ruiter108@zonnet.nl
Koninginneweg 413 2411 XT Bodegraven

?????
(tuincommissaris West)

vacature

Tot onze droefheid moeten we ook dit bestuurspraatje beginnen met een overlijdensbericht en memoreren we het heengaan van Cees van Dijk. Hij overleed op 14 maart op 79-jarige leeftijd. Cees was een minzaam mens, een bloemenliefhebber, en op Oost een graag geziene buur. Als bestuur wensen we mevrouw Van Dijk – van Varik en de overige nabestaanden vanaf deze plek nogmaals sterkte toe. „Herinner je Cees zoals hij was toen hij alles nog kon”, zo luidt het verzoek op de rouwkaart. Laten we dat doen.

Intussen staan we te springen om weer naar buiten te gaan en van de natuur te genieten. Alles begint weer lekker te groeien en de temperaturen hebben al een paar keer hoge zomerse waarden bereikt; uitzonderlijk voor de tijd van het jaar.

Nadat we het enkele jaren zonder voorzitter hebben moeten stellen, is op de laatste jaarvergadering in maart de heer Aad Beens gekozen in deze functie. Voor onze vereniging goed nieuws! Op pagina 7 in dit clubblad stelt Aad zich graag aan u voor.

Op twee zaken die tijdens de jaarvergadering aan de orde zijn geweest komen we in dit clubblad nog nader terug. Het betreft allereerst het verzoek van twee leden om een bijenkorf te mogen plaatsen. Als bestuur hebben we welwillend naar deze vraag gekeken en een standpunt ingenomen; zie pagina 17.

Heeft u hierover nog vragen, stel ze gerust.

De leden van de wisselteeltcommissie hebben niet stilgezeten. Op de pagina's 15 en 16 van dit clubblad zetten zij graag uiteen wat er van u wordt verwacht aangaande het gebruik van uw tuin. Het bestuur vertrouwt erop dat u kennis neemt van de gemaakte afspraken en ook dienovereenkomstig zult handelen. Deze aarde is niet van ons, we hebben haar slechts in bruikleen. Dat vraagt om een zorgvuldig grondgebruik, zodat de tuin in gezonde staat kan worden overgedragen aan een volgende generatie. Het beleid van de wisselteeltcommissie draagt daaraan bij en verdient om u die reden uw steun. Nog even voor uw herinnering: de commissie bestaat uit de leden Gijs Knevel, Mark Harmsma, Bert de Ruiter en Ron van Wageningen die de plaats heeft ingenomen van Aad Beens.

Wanneer de Polderhof open is voor de verkoop van pootgoed en dergelijke zorgen de leden voor de gebruikelijke gezellige drukte. Op het moment dat ik dit schrijf, hebben we de uitgifte van de chrysantenstekken en de komkommerplanten alweer achter de rug.

We onderstrepen nogmaals dat de Polderhof niet alleen is bedoeld als verkoopruimte. Het is ook een ontmoetingsplek, dus komt u vooral langs om met een kop koffie erbij even gezellig bij te kletsen. Wie weet, hoort u nog goede tips, want het tuinonderhoud is bijna altijd gespreksonderwerp nummer 1.

Mogelijk was het u al opgevallen dat we op onze website de rubriek "Vraag en Aanbod" hebben aangemaakt. Wilt u iets kwijt of zoekt u iets? Plaats dan uw advertentie.

Het ligt in de bedoeling om binnenkort nieuwe paaltjes te plaatsen met daarop het

nummer van uw tuin. De huidige paaltjes zijn oud en bovendien is de bestaande nummering af en toe onhandig en onlogisch en vaak niet meer up to date.

Nog even dit, in het clubblad van december 2017 riepen wij u op mee te doen aan een wedstrijdje pompoenenkweken. Uiteraard is de oproep nog steeds geldig, dus doe mee en win! Ter herinnering: wie straks de grootste pompoen kan laten zien, mag een waardebon van € 25,00 komen ophalen, te besteden in de Polderhof.

DOET U OOK MEE??

Piet van Kooten (vicevoorzitter)

Even voorstellen: de nieuwe voorzitter

Beste leden van de volkstuinvereniging,

Ik ben Aad Beens, tuinier op Oost, ben bijna 70 jaar oud.

Ik vermaak me best, ben gepensioneerd, maar heb tijd over om vrijwilligerswerk te doen.

Voorzitter worden van de vereniging waar je tuint is dan zo gek nog niet.

De vereniging heeft leuke, enthousiaste leden; zowel jong als oud. Er zijn leden met jarenlange ervaring en leden die nog niet zo lang tuinen. Leden die op traditionele manier tuinen en leden die nieuwe methodes willen gebruiken.

Leergierig zijn we allemaal, want telkens kom je voor nieuwe vragen bij het bewerken van de bodem. Wat is goed? Wat is beter? Ik wil me er als voorzitter vanuit het bestuur voor inzetten dat leden meer van elkaars ervaringen leren, elkaar beter leren kennen.

Daarvoor zou ik de nieuwe kamer in de Polderhof beter willen benutten. Er is al een leestafel met boeken en tijdschriften. 'n Maandelijks spreekuur? Maar misschien kunnen we ook eens een korte workshop of cursus organiseren?

Onderwerpen genoeg: bodemverbetering, biologische gewasbescherming, het maken van een tuinplan, het nieuwe tuinen, snoeien, invloed van planten op elkaar, bijen.

Laat eens horen welke vragen je hebt.

Ik tuin op de achterste tuin links op Oost en ben ook vaak op zaterdag in de Polderhof.

Groeten en tot ziens,

Aad

Vers van het land – Zomersalade met aardbeien en brie

Door de zonnige meimaand kunnen er op sommige tuinen al aardbeien worden geplukt. Met aardbeien kun je eindeloos variëren; in toetjes, in fruitsalades, of op een beschuitje. Aardbeien kunnen echter ook in een heerlijke zomerse salade met een marinade van honing en witte balsamicoazijn, zoals in onderstaand recept. Voeg nog wat verse gewassen toe uit eigen tuin, zoals zachte botersla, rucola en citroenmelisse. En laat die zomeravonden dan maar komen!

Ingrediënten voor 2 à 3 personen:

150 gram aardbeien
100 gram brie
50 gram rucola
klein kropje botersla
4 eetlepels witte balsamicoazijn
6 eetlepels olijfolie
2 eetlepels vloeibare zomerhoning
3 takjes citroenmelisse
2 eetlepels amandelschilfers

Werkwijze:

Snij de blaadjes van de citroenmelisse in fijne reepjes. Meng de honing met de balsamicoazijn en de helft van de citroenmelisse tot een marinade. Spoel de aardbeien kort en verwijder de kroontjes, snij ze middendoor. Schep de aardbeien door de dressing, dek af met folie en laat staan tot gebruik. Snijd de brie in plakjes.

Pluk de sla en was zorgvuldig. Verdeel de sla en de rucola over de borden. Rooster de amandelschilfers goudbruin. Laat de aardbeien uitlekken en bewaar de marinade.

Voeg de rest van de citroenmelisse bij de marinade en voeg de olijfolie beetje bij beetje toe tot een dressing en breng op smaak met een beetje peper en zout.

Schik de plakjes brie en aardbeien over de salade, besprenkel met de dressing en garneer met de geroosterde amandelschilfers. Lekker met stokbrood en een koel glas witte wijn! Eet smakelijk en een goede zomer gewenst!

Caroline Zwaneveld

Tips voor de tomatenteelt

Michael Kool

Tomaten geven min of meer de start voor een nieuw seizoen, want begin april treffen we al de eerste voorbereidingen voor de teelt ervan. Onder andere de bemesting heeft dan onze aandacht. Tomaten hebben in het begin een normale organische bemesting nodig zoals we die ook voor de andere groenten toedienen. Een tomatenplant groeit graag ongestoord en daar is heel wat voedsel voor nodig.

In de beginperiode heeft de plant genoeg aan de stikstof die in de basisbemesting zit. Met de basisbemesting bedoel ik een organische handelsmeststof, meststof en compost. De behoefte aan fosfor is normaal, zodat ook hier de basisbemesting volstaat. Kali is een meststof die een gunstige invloed heeft op de kleuring en de smaak. Gebruik bij voorkeur patentkali omdat die meststof ook nog magnesium bevat. Magnesium is voor de tomatenplanten een belangrijke meststof. Magnesiumgebrek doet zich voor in het midden van de plant. De bladeren worden dan geelachtig en krullen. Dit gebrek heeft niets te maken met de oudste bladeren onderaan de plant die na verloop van tijd uit zichzelf de beschreven kenmerken gaan vertonen. Degelijke bladeren hebben geen nut meer en kunt u verwijderen van de plant.

Kalk is zeer belangrijk bij de teelt van tomaten. Bij gebrek aan kalk komt de zogenaamde neusrot onderaan de vruchten voor. Hier geldt: voorkomen is beter dan genezen. Vanaf het moment dat neusrot wordt waargenomen nog kalk gaan toedienen, is meestal weinig zinvol. Daarvoor werkt een kalkgift veelal te traag. Bovendien kunnen er door het inwerken wortels beschadigd raken. Om dit tegen te gaan kan er rond de planten wat kalk worden gestrooid. We kunnen dit met voorzichtig gieten proberen op te lossen in water, zodat er wat kalk in de wortelzone terecht komt. Gebruik in dit geval zeewierkalk. Dit is zeer fijn gemalen zeewierkalk dat bovendien al organisch gebonden is geweest, zodat de opname ervan niet zo stroef verloopt.

De temperatuur

Gewoonlijk worden de eerste tomatenplanten al begin april geplant. In een koude kas kan dit, op voorwaarde dat de temperatuur van de grond minstens twaalf graden Celsius bedraagt. Let goed op! Overdag, wanneer de zon schijnt, loopt de temperatuur van de kasgrond op. Dit geeft een vals beeld, want tijdens de nacht koelt het snel af, waardoor de temperatuur van de grond in de kas eveneens zal dalen. Daarom is alleen de temperatuur van de kasgrond die tijdens de vroege morgen wordt genomen van waarde. Hoewel de tomatenplanten tegen een stootje kunnen, wordt aangeraden pas uit te planten wanneer de temperatuur een paar dagen na elkaar hoger ligt dan twaalf graden Celsius.

Risico's te vroege teelt

Waar moeten we rekening mee houden wanneer de tomatenplant bij een te lage temperatuur wordt gezet? In de eerste plaats kunnen de wortels van de tomatenplanten dan de fosfor niet uit de grond opnemen. Dit is de reden dat de bladeren paars kleuren. Dit begint met de nerven en is aanvankelijk alleen aan de onderkant van het blad te zien. Wanneer het warmer wordt, verdwijnt na verloop van tijd de paarse kleur. Helaas heeft de plant gedurende de lage temperaturen niet kunnen groeien. Tevens bestaat de mogelijkheid dat een deel van het wortelgestel zodanig onder die lage temperatuur heeft geleden dat de tomatenplant aangetast kan worden door grondsimmels.

Een tomatenplant die is opgegroeid in een perspot heeft een week nodig om voldoende in de kasgrond te kunnen wortelen. Bovendien moet de kasgrond voldoende vochtig zijn om het wortelgestel aan te zetten tot groei. Daarom worden de tomatenplanten met een vochtige potkluit ter plaatse geplant. Is het na het uitplanten zonnig en warm in de kas, dan zal de plant veel water verdampen.

Bedenk dan dat het water dat in de potkluit zit, al na twee dagen opgebruikt kan zijn. De eerste zeven dagen na het planten is het aan te raden de potkluit dagelijks te gieten want een potkluit die droog is, neemt slecht water op. **Giet met water dat de kans heeft gekregen om in de kas op te warmen.** Gieten met koud water is vragen om problemen!

Planten kopen

Tijdens de maand april worden er in de winkels tomatenplanten te koop aangeboden. Het ras wordt helaas zelden aangeduid, zodat de hobbytuinder niet weet wat hij koopt. Is dit dan zo belangrijk?

Ja, want het ene ras kan heel wat verschillen ten opzichte van het andere.

Wenst u vroeg te kunnen oogsten, dan doet u er goed aan om de zogenaamde trostomaat te kopen. Deze planten groeien snel en geven de eerste rijpe vruchten.

Met het oog op de kwaliteit is het nog van belang te vermelden dat de vruchten van de trostomaat hard zijn en lang bewaard kunnen worden.

De tomatenplanten die er het langst over doen om rijp te worden, zijn de vleestomaten.

Dit kan ook niet anders omdat deze vruchten vrij groot zijn.

Liefhebbers van een malse tomaat komen met de vleestomaat wel aan hun trekken.

Doe dus navraag aangaande het ras dat u koopt.

Zo weet u wat u onder uw glas hebt staan.

Verslag commissie wisselteelt – Ledenvergadering 19 maart 2018

Op de jaarlijkse ledenvergadering van 2018 heeft de commissie wisselteelt verslag uitgebracht van de activiteiten van het afgelopen jaar en van de planning voor het komende jaar. Hieronder treft u een samenvatting.

Waarom een commissie wisselteelt?

Het toepassen van wisselteelt verkleint de kans op ziektes / schimmels en voorkomt bodemverschraling. Verder is het bekend dat tuinverenigingen in andere gemeentes door de gemeente al gecontroleerd worden op het toepassen van wisselteelt. We hoorden zelfs dat de aardappels op sommige plekken bij controles zo uit de grond getrokken worden! Het toepassen van wisselteelt is al verplicht, en dus ook op de Volkstuinvereniging Bodegraven niet vrijblijvend. Een van de doelstellingen van de commissie was dus om controlerende instanties te kunnen aantonen dat we bezig zijn met wisselteelt.

De commissie is vorig jaar op verzoek van de leden ingesteld en bestond het afgelopen jaar uit: Aad Beens / Gijs Knevel / Bert de Ruiter / Mark Harmsma. Omdat Aad Beens is verkozen tot de nieuwe voorzitter treedt Ron van Wageningen tot de commissie toe.

Commissie wisselteelt 2017

Uitgangspunt voor de commissie is dat de toepassing van wisselteelt ook op onze vereniging noodzakelijk is. We hebben bedacht hoe we te werken kunnen gaan en onderzocht hoe andere volkstuinverenigingen omgaan met wisselteelt.

We hebben de aardappel- & uienteelt in kaart gebracht en met één foto per tuin vastgelegd. Daarna hebben we een pragmatisch, geautomatiseerd systeem bedacht om onze bevindingen de komende jaren te kunnen vastleggen. De commissie heeft nadrukkelijk gekozen voor een registratie per tuin (dus op nummer), zonder een link te leggen naar de huidige tuinhouder. Dit registratiesysteem is kort getoond tijdens de ledenvergadering.

De commissie heeft de ‘wisselcyclus’ vastgesteld op 3 jaar.

Bevindingen 2017

Er zijn in 2017 168 tuinen bezocht. Op 86 tuinen werden aardappels geteeld en er waren 64 tuinen met uien. Op 106 tuinen moet wisselteelt worden toegepast.

Verzoek aan de leden/ planning voor 2018

De vereniging dringt er bij de leden op aan om wisselteelt toe te passen.

We vragen daarom alle tuinders om voor juli 2018 een plattegrond in te leveren bij het bestuur of de commissie, met hun eigen plan voor het toepassen van wisselteelt!!

Concreet vragen we u uw tuinindeling te schetsen, met herkenbare vaste elementen zoals paden, schuren, kassen en vaste kweekbakken. We verzoeken u deze schets te voorzien van de vermelding “Oost” of “West” + uw tuinnummer. En tevens aan te geven waar op uw volkstuin de pootaardappelen en/of uien staan.

U kunt de schetsen inleveren op de Polderhof, of nog liever: een scan of duidelijke foto e-mailen naar: wisselteelt@volkstuinverenigingbodegraven.nl

Vanaf juli zal de commissie een soortgelijke inventarisatie uitvoeren als in 2017. Deze zal ook worden opgenomen in het registratiesysteem, inclusief foto's van de huidige situatie.

De tweede helft van het jaar zal gericht zijn op het actief benaderen van leden die niet gereageerd hebben op het verzoek om een plattegrond in te leveren. Ook de plattegronden zullen in het registratiesysteem worden opgenomen.

Commissie wisselteelt 2019

Vanaf 2019 zullen we erop gaan toezien dat er alleen nog gecertificeerde pootaardappelen worden gepoot.

Ook zullen we, in overleg met het bestuur en de leden, beleid moeten bepalen voor leden die geen wisselteelt (willen) toepassen.

De wisselteeltcommissie

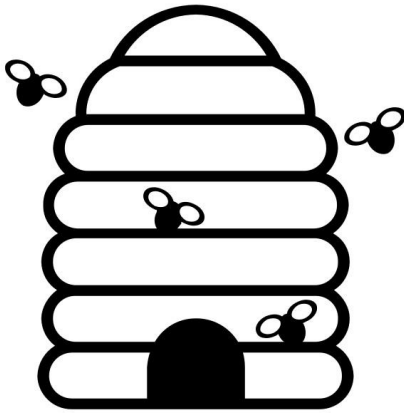
Standpunt bestuur inzake proef bijenkorven

Tuinleden,

Op de laatste algemene ledenvergadering stelden enkele tuinleden de vraag of het mogelijk is op hun volkstuin een bijenkorf te plaatsen. Het bestuur heeft geprobeerd te achterhalen wat daar de voor- en nadelen van kunnen zijn.

Voor zover het bestuur heeft kunnen achterhalen, is er vooralsnog geen reden om aan te nemen dat het plaatsen van een korf tot problemen kan leiden.

De twee tuinleden die het verzoek deden, krijgen daarom toestemming om voor de duur van een jaar een korf te plaatsen. Voorwaarde daarbij is dat korf wordt neergezet aan de rand van de slootkant. Naar verwachting is dat de plek die de minste hinder geeft.

Aan het eind van het jaar volgt een evaluatie waarbij het bestuur zal bezien of er een vervolg kan worden gegeven aan dit project.

De bijenkorven zullen geplaatst worden op de tuin van de leden Francien en Maarten de Wit (West 60) en op de tuin van Matthja Sterk en Mark Harmsma (Oost 57-60).

Het bestuur wijst erop dat het de overige tuinleden niet is toegestaan om op eigen initiatief een bijenkorf te laten installeren op hun perceel.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Volkstuin- en Recreatietuinvereniging Bodegraven

Het Bestuur